

Poimintoja Vantaan Sanomien nettikeskustelusta (aiheena artikkeli: "Asiantuntija: Luomu myy luuloja", Jussi Tammisola 8.2.2014)

Nimettömät kirjoitukset ovat alla **punaruskealla** fontilla, kirjoittajan nimellä varustetut mustalla.

Kerettiläisiä väittämiä. Pakinan kirjoittaja ei ole näköjään perillä luomusta enempää kuin sika satelliitista.

RISTINSÄ KULLAKIN (NIMIMERKKI), 8.2.2014 14:20

Olipa sinulta analyyttinen pläjäytys!

"Kirjoittaja on maatalous- ja metsätieteiden tohtori, kasvinjalostuksen dosentti (HY) ja erikoistutkija emeritus (VTT ja MMM), joka on opettanut jalostusgenetiikkaa 44 vuotta."

Veikkaan että tuolla hepulla on sinuun verrattuna täysin ylivoimainen tietopohja, mutta myönnän että sinulla on ihan ylivoimainen ideologinen suhtautuminen luomuun;-D

BESTWISSER (NIMIMERKKI), 8.2.2014 22:52

Hei, Bestwisser! En itse olisi tuosta loppuväitteestäsi ihan varma (että nimimerkillä "Ristinsä kullakin" olisi muka ihan ylivoimainen ideologinen suhtautuminen). Olinhan sentään yksi varhaisimmista luomuintoilijoista jo 1950-luvulta 1990-luvulle asti. Vasta sitten tulin – luomuväen opastamana – perehtyneeksi luomun saloihin (luentoni: <http://geenit.fi/Klubi51.pdf>), kuten Tiede-lehti kertoo (http://geenit.fi/Tiede7_10.pdf). Jussi Tammisola ihan itse

Isoimmat lantut 3-kiloisia, punajuuret 1,5-kiloisia, ihan vain normaalin luomuviljelyn "sivutuotteina". En edes ymmärrä tuota väitettä, että luomutuotannon tuotteet olisivat pienempiä kuin "ammattiviljelijöillä". Ja maku, jos älyää jättää ne juurekset maahan pakkasiin asti; tekee pilaa kaupan tuotteista varsinkin kun voi hakea pellostä sitä mukaa kun tarvitsee. Tällä hetkellä maassa vielä muutama kymmenen kilo juureksia: todellista nollaenergia -viljelyä. Totta kyllä, ei minullakaan ole mitään sitä vastaan jos joku saa triikiiniä sian syömisestä (tai eheciä raakamaidosta, minä join raakamaitoa ensimmäiset 18 vuotta elämästäni, nyt en joisi missään muodossa), luomua tai ei...

HAN_NU (NIMIMERKKI), 8.2.2014 14:37

Arvoisa Nimimerkki HAN_NU! Vastasin vain lyhyesti tj Elisa Niemen myyntiväitteisiin (18.1.), että vähemmän kasvaneina luomukasvikset olisivat muita terveellisempiä ja että lähiluomu vähentäisi päästöjä. Huonosti suojeltu kasvi kärsii usein kasvintuhoojista, ja puutteellisesti ravitun kasvin kasvu heikkenee. Siinä laatu ja sato kärsivät, ja kasviksen kokokin voi jäädä pieneksi.

Bataattikuva on tätä tosielämää (31.12.2013 Vantaalta). Sen varsinaisena ideana oli kuitenkin kertoa, että pienikasvuksilla juureksilla kuorihävikistä tulee kaksinkertainen. Tunnetumpi esimerkki ovat toki luomuperunat, jotka lehtiotsikoissa "jäivät taas herneen kokoisiksi" ruton takia (Luomuliiton pj:n lehtihaastatteluja 2000-luvulla, ks. <http://geenit.fi/KU110309.pdf>).

Jos lannoitus on riittävä, ja jos onneksemme taudit ja tuholaiset jäävät rehottamatta, voidaan

saada "terveen" kokoisia kasviksia viljelytavasta riippumatta. Ja kasvien laadun säilymiseksi korkeana kuluttajalle asti on niiden ammattitaitoinen käsittely myös hyvin tärkeää, totta kai. JT, ihan itse

En sen kummempaa osaa ottaa kantaa kun että minun terveyteni (vatsani) on parantunut, kun aloin syömään luomuruokaa. Tai oikeammin sanottuna, en syö marinoitua lihaa, ei mitään ruokaa, missä ovat E-koodit.

Kuka kyllä tutkisi, mikä aine ruoissa vaikuttaa minuun niin, että kun syön (eilen söin kakkupohjasta palan kello 13) rupea heti väsyttämään ja kaadun sänkyyn, nukun 20 tuntia peräkkäin. Makkaraa en syö jo 4 vuotta. Huomasin, että makkaraa tulee paha olo ja väsymys.

Eikä kännykän käyttö ole ollut Suomessa vaarallista. Mutta muista maista on tullut tietoa, että vaikuttaa aivoihin. (yksi syövä aiheuttaja herkille) Ja minä, kuka se paremmin tuntee itseni. Yli 10 min. käyttö aiheuttaa huimausta, kirvelyä, pahoinvointia.

TOTUUS (NIMIMERKKI), 8.2.2014 15:11

taitaa jäädä ruokavalio aika yksipuoliseksi kun et E-koodeja sisältäviä ruokia syö. Eli et syö mitään hedelmiä tai marjojakaan.

<http://jameskennedymonash.files.wordpress.com/2014/01/ingredients-of-an-all-natural-kiwi-poster-2.jpg>

LARS (NIMIMERKKI), 10.2.2014 17:31

Kirjoituksessa väitetään, että luomu ei ole sen terveellisempää, kuin muukaan ruoka.

Ainakin kokemukseni mukaan luomu juurekset, kasvikset, kananmunat ja lihat ovat paremman makuisia ja maistuvampia.

Siksi ostankin luomua aina, kun saan, mutta pastöroimatonta maitoa en kyllä joisi.

Kananmunat ostan aina luomua ja vielä pientilojen, jotka ilmoittavat kanojen saavan olla kesäisin ulkona, nukkua orrella ja kuopsuttaa maata, näissä kananmunien maussa on hurja makuero "munatehtaan" kananmuniin verrattuna.

Maalaismunat ja vapaankanamunat eivät takaa mitään, kun ovat samaisesta munatehtaasta. Tuo nimike maalaismunat on tosi harhaanjohtava, joka aina pistää kiukuttamaan/ naurattamaan, kun ihmisiä näin harhautetaan, koska ja missä kaupungeissa saa kanoja pitää tai olisi luomu kanalaa/kanalaa?

YKS (NIMIMERKKI), 8.2.2014 15:42

Arvoisa Nimimerkki YKS! Kirjoituksessa kerroin lyhyesti, miksi "omat kokemukset" eivät tieteessä kelpaa näytöksi. Ruuan makua pitäisikin aina tutkia tieteellisesti kelvollisilla ns.

kaksoissokkokeilla, joissa koehenkilöt tai tutkijatkaan eivät tiedä, mitä milloinkin maistellaan.

(<http://geenit.fi/LahAL181213.pdf>)

Itse opin tämän nuorena mesimarjatutkijana vuonna 1968: minä uskoin pitäväni eniten vaaleista mesimarjoista, kun taas mesimarjapitäjän väki oli varma, että ”punaiset messit” ovat parhaita. Selvitimme todellisen asiantilaa side silmillä – ja olimme olleet väärässä kaikki. Osoittautui, että todellisuudessa muut pitivätkin eniten ”maitomessistä”, kun taas minusta punaiset mesimarjat maistuivatkin oikeasti parhailta.

Uskomuksiin perustuvien vaatimusten vuoksi luomukanoille on vaikeaa järjestää kunnollista ravitsemusta, mistä ne joutuvat usein kärsimään, kuten tutkijat pahoittelevat tutkimuspäivillään. ”Onnellisena” on vaikea pitää sitäkin, että luomukanoja kuolee 3–4 kertaa enemmän kuin häkkikanoja. Tämä johtuu muun muassa sairauksista, petoeläimistä, sulkien nokkimisesta, kannibalismista ja huonosta rehusta, kuten Tanskan eläineettinen neuvosto toteaa (<http://keskustelu.skepsis.fi/Message/Message/127288>). JT ihan itse

Artikkeli on ihan täyttä asiaa.

PAAKENNELIKO (NIMIMERKKI), 8.2.2014 16:22

Hei, PAAKENNELIKO! Niin jo minustakin – noin 60 vuoden ”tutkimusmatkalla” olen vihdoin oppinut arvostamaan luonnontieteitä. Jos jutun syvemmät taustatiedot ja -tutkimukset kiinnostavat, on artikkelin käsikirjoitus viittein ja linkein varustettuna (83 viitettä) saatavilla kasvibiologian tietosivustolla (<http://geenit.fi/LY050214v.pdf>). JT, ihan itse

Kyllä kirjoittajalla homma hakusessa. Ihmettelen suuresti miksi allergisoiduin vuosia esimerkiksi kananmunista, mutta kerran vahingossa luomumunia syödessä huomasin, että niistä ei tule minkään tasoisia oireita. Tämän pienen vahingon myötä elämänlaatu parani 100% enemmän kuin allergialääkäreillä juostessa ja rajoitettuja ruokavalitoita noudattaessa.

JULLEA. (NIMIMERKKI), 8.2.2014 16:27

Arvoisa nimimerkki JULLEA! Luomumunat eivät allergisoi vähemmän kuin tavalliset. Munien proteiineissa ei ole sellaista eroa.

Jos allergiat ja kasvinjalostus kiinnostavat, kuten itseäni perheenisänä ja biologina, kannattanee lukea käsikirjoituksessa (<http://geenit.fi/LY050214v.pdf>) viitatu artikkelit ja tutkimukset (viitteet 59–63). JT, ihan itse

”Kemian pelko on humpuukin alku.”

Hahah, mikä asiantuntija meillä taas asialla. Tietysti olisi kivempi juttu jos saataisiin vielä vähän kovempia lannotteita ja torjunta-aineita ruoka-aineisiimme. Ei olisi pelkoa humpuukista. Kyllä meihin vielä myrkyjä mahtuu. Vastahan sitä on parisenkymmentä eri ulkopuolista kemikaalia meidän kropassa jo syntyessämme.

JAAHAS, TAAS NÄITÄ JUTTUJA (NIMIMERKKI), 8.2.2014 18:38

Arvoisa Nimimerkki JAAHAS! Nuorena biologina 1960-luvulla suhtauduin itse hyvin kielteisesti kemiaan (<http://geenit.fi/KU201005Kemia.pdf>). Kunnes sain perehtyä siihen kunnolla yliopistossa, samoin biokemiaan ja tärkeään uuteen tieteenalaan, molekyylibiologiaan.

Elämme rajattomassa vuorovaikutuksessa ympäristömme kanssa. Käsittämättömän tarkoilla uusilla analyysimenetelmillä saamme esiin vaikka mustikkahillosta, mitä hyttyskarkotetta poimija on käyttänyt. Näillä mitättömillä ainemäärillä ei ole mitään merkitystä terveydellemme – ”Määrä tekee myrkyttömyyden” on toksikologian mainosti tunnettu peruslaki.

(<http://geenit.fi/SaSa290906Tuom.pdf>)

”Mitä laimeampaa, sitä vaarallisempaa”, sanoo sitä vastoin homeopatia, joka on karmea taikauskkoa. Siitä ammentavat pelottelun ”tieteensä” Greenpeace, luomuaate ja monenmoiset luonnontieteitä torjuvat kampanjajärjestöt. (<http://geenit.fi/VaihtoehtoTiet.pdf>)

Tutkijat tietävät, että hyvinvointimme perustuu nykyaikaisten luonnontieteiden, varsinkin kemian, saavutuksiin 1800-luvulta lähtien. Elämme nelinkertaisen elämänkaaren, ja huimasti terveempinä kuin luonto meille soisi. Saamme parempaa ravintoa – ellemme lankea roska- ja kultiruokiin – ja asumme yhä miellyttävämmin, eli luonnon vastaisesti (risupesään ei monikaan enää tyytyisi). Kemia ja moderni biologia pelastavat meidät sairauksilta, joihin vielä vuosisata sitten kuoltiin kasapäin. (<http://geenit.fi/Klubi51.pdf>). JT, ihan itse

"Ainakin kokemukseni mukaan luomu juurekset, kasvikset, kananmunat ja lihat ovat paremman makuisia ja maistuvampia."

Et ole tainnut tehdä sokkokokeita tai vähintäänkin olet suuarella todennäköisyydellä tiennyt jääkaappisi sisällön.

TARKKA (NIMIMERKKI), 8.2.2014 22:31

Tohtorihan vaan laulaa niiden lauluja joiden leipää syö.

REHTORI (NIMIMERKKI), 9.2.2014 12:49

Tuo dosentti jäi äsken eläkkeelle, joten hän voi parantaa maailmaa välittämättä palkanmaksajan mielipiteistä. Palkanmaksaja oli vuosikymmenten ajan Helsingin yliopisto, jossa on opetti kasvinjalostusta.

Geenimuuntelu nimenomaan auttaa käyttämään entistä tarkempia, lievempiä ja vaarattomampia kasvinsuojeluaineita. Vanhoissa lajikkeissa käytetään enemmän, vaarallisempia ja ympäristövahingollisempia aineita. Mitä vähemmän geenimuuntelua estetään, sitä parempia lajikkeita jalostajat ehtivät kehittää.

Sokkotutkimuksissa ihmiset eivät erota luomua parempana. Kun jotain ruokaa väitetään luomuksi, he ihastelevat sen makua, vaikka se ei luomua olisi. Tästä on siis kyse, kun joku väittää luomua paremman makuseksi.

E-koodeja on paljon luomukasviksissakin. 99,99 % saamistamme kemikaaleista kun on kasvien itsensä tuottamia. Marinadien välttäminen voi olla monelle fiksua, mutta ei se luomukysymys ole.

RUUANYSTÄVÄ (NIMIMERKKI), 9.2.2014 13:51

Siinä minulla sokkotestiä kerrakseen, kun haen luomutilalta juurekset, perunat, tomaatit, kaurahiutaleet ja mts. niin peittoavat ne maultaan ja säilyvyydeltään mennen tullen kaupasta ostetut ei luomut!

Olkoon tutkija eläkkellä tai ei, niin jokuhan tutkimukisensa maksaa ja kenen leipää syöt sen lauluja laulat on jämpäni niin!

YKS (NIMIMERKKI), 9.2.2014 14:29

Arvoisa Nimimerkki YKS! Tein väitöskirjani mesimarjan ekologisesta genetiikasta. Sitä rahoittivat Suomen Kulttuurirahasto, Suomen Luonnonvarain Tutkimussäätiö ja Helsingin yliopisto. Työskentelin Suomen valtion tutkimuslaitoksissa (Helsingin yliopisto ja VTT), viimeisen vuosikymmenen maatalousministeriössä.

Ministeriöhän se luomua ajaa kuin käärmettä piippuun – kansalaisten ja luonnon kustannuksella. Itsestäni en ole moista huomannut – eikä tutkijan ryhtiä saatu rapistumaan edes geenivastustajien ja luomuväen ministeriöön lähettelemillä erottamisvaatimuksilla.

En siis hoilaa* Ministeriön Humppaa, vaikka lauloin ennen paljonkin erilaisissa yhtyeissä – omiani. Nyt nautin eläkkeestä, ja jatkan jalostustieteen opetusta yliopistossa dosenttina.

Työni on rahoittanut Suomen kansa, mutta luonnontutkijana en voi antaa edes sen uskomusten vinouttaa elämäntehtävääni biologian lainalaisuuksien selvittämisessä. Aina niitä ”mieliä pitelee”, mutta tiede on ihmiskunnan ainoa toivo ymmärryksestä ja tulevaisuudesta. JT, ihan itse
*Tyylin ”ehdottomasti” vaatima korjaus [JT 14.2.2014]; alun perin tässä luki ’laula’.

Geenimuuntelun puolestapuhujat jättävät järjestelmällisesti keskustelun ulkopuolelle kysymyksen ”vapaasti” viljeltävien kasvien muuttumisesta niitä kehittäneen firman omaisuudeksi. Geenimuuntelu on mekanismi, jolla luodaan keinotekoisesti ansaintamahdollisuus lähinnä amerikkalaisille suuryrityksille, jotka omistavat Geenimuunneltujen kasvien patentit. Jokainen köyhä viljelijä maksaa näille kasvien oikeuksien omistajille rojalttia.

Geenimuuntelun puolestapuhujat tahtovat tyypistää keskustelun koskemaan tuotteiden terveellisyyttä ja makua, mikä palvelee hyvin geenimuuntelulla lisätuloa havittelevan monikansallisen ruoantuotantoteollisuuden pyrkimyksiä.

REHTORI (NIMIMERKKI), 9.2.2014 15:01

Arvoisa Nimimerkki REHTORI! Muistettakoon nyt kumminkin, että olin Suomen ensimmäinen kasvigeenimuuntelun julkinen kriitikko jo 1980-luvulla, jolloin ”tieteen vastainen eturintama” ei ollut siitä kuullutkaan (ks. Tiede-lehden Tutustu tutkijaan: http://geenit.fi/Tiede7_10.pdf). Siitä on tiede paljon kehittynyt — ja minäkin. Jussi Tammisola, ihan itse

Arvoisa Nimimerkki REHTORI! Mukavaa, että Vantaan Sanomat antoi hiukan palstatilaa luomukirjoitukselleni. Siinä ei kuitenkaan käsitelty modernia biologiaa vastustavien järjestöjen normaaleja kampanjaluuloja lajikesuojasta ja viljelijänoikeuksista. Pari sanaa niistä siis tässä.

Käytännössä kaikki jalostajien kehittämät kasvilajikkeet on maailmassa suojattu ”tekijänoikeuksin” (intellectual property) jo lähes vuosisadan (<http://geenit.fi/FinlNatur4-2013s.pdf>). Se ei mitenkään liity geenimuunteluun.

Viljelyvaltioissa – kehitysmaissakin – pätevät niiden omat lait eivätkä suinkaan USA:n sopimusoikeus tai patenttilaki, joilla ”geenivapaan Suomen” kampanjoissa pelotellaan.

Uudella, huipputarkalla täsmämuuntelulla muutkin kehitysmaat kuin ”luomun mallimaa” Kuuba pystyisivät hyvin kehittämään tärkeitä uusia, muuntogeenisiä kasvilajikkeita tarpeisiinsa jo ihan itse, omissa tutkimuslaitoksissaan. Niitä voidaan viljellä juuri niin kuin maat itse haluavat. (<http://geenit.fi/Nic08Laht.pdf>, http://geenit.fi/Natura4_2010.pdf, <http://geenit.fi/JAL504jt2013.pdf>)

Kehittyneissä maissa kasvilajikkeet on jo kauan suojattu jalostajanoikeussäädöksin – niillä kasvinjalostus rahoitetaan. Lajikkeen suoja kestää 20 vuotta, juuri kuten patenteilla. EU:ssa viljelijä saa kuitenkin lisätä suojattua kasvilajiketta omalta pelloltaan otetulla siemenellä – omaan käyttöönsä. Kylvösiementä ei saa luvatta myydä muille, luomussakaan, vaikka tätä säännöstä paljon rikotaan (”harmaasiemen”).

Meillä EU:ssa patenttisäädäntö varmistaa myös muuntogeenisten kasvilajikkeiden viljelijälle aivan samat oikeudet (’viljelijän erivapaus’). Lajikkeen kylvösiementä ostettuaan hän saa vapaasti lisätä sitä omaa tulevien vuosien viljelykäyttöään varten.

Ja jos joku ehdoin tahdoin haluaa viljellä vanhoja, puutteidensa vuoksi aikaa sitten käytöstä pois pudonneita ’maatiaislajeja’ – menneiden vuosisatojen kasvinjalostajien saavutuksia – niin pienen, aloitukseen riittävän määrän niiden kylvösiementä saa vapaasti Pohjoismaiden geenipankista, kun vain pyytää. Me jalostustutkijat pankin perustimme ja keräsimme Pohjolan ”maatiaisat” sinne talteen tulevia polvia varten. Siis harrastamaan vain, ”Rehtori” hyvä! JT, ihan itse

Tämä on todella ala-arvoinen kirjoitelma, asenteellinen. Taitavasti kirjoitettu niin että luomu näyttäytyy huonossa valossa puolitotuksien kautta. Tottakai luomutuotteet säilyy vähemmän aikaa kun niihin ei ole myrkkijä pumpattu - niin ei se RoundUp mitä maahan laitetaan sisällä pelkkää seleeniä. Ja mikäs sitä seleeniä sieltä maasta on häivyttänyt. Maailmalla eläneenä voin sanoa että Suomi on ravintoasioissa n. 20 vuotta keskieuropa perässä. Saksassa on useita ruokakauppaketteja jotka myy vain luomua ja tavallisissakin kaupoissa on luomuo 10-20% tuotteista. Huippu-urheilijat ja teollisuuspomot syö maailmalla pääosin luomua. Nyt täytyy olla taas onnellinen etten enää asu Suomessa. Tsemppiä nyt vaan kaikille jotka tätä asennevamma joudutte siellä kestäämään. Tsemppiä Suomi!

SUOMALAINEN44 (NIMIMERKKI), 9.2.2014 17:59

Luomukotieläintuottajana vain lyhyesti totean, että seleenilisää saa ja pitääkin antaa luomukotieläimille, jotka eivät ainakaan meillä pode seleenipulaa. Ihmisistä ainostaan

luomufennovegaanit ovat todellisessa vaaravyöhykkeessä ja heidän on otettava jotain seleenilisiä ravinnon kylkeen.

Muuten tuo juttu oli sen verran asenteellinen, etten jaksaa kirjoittaa romaania kaikkea oikaistakseni.

PETRI LEINONEN (NIMIMERKKI)

No eipä tarvitse kaikkia yksityiskohtia edes tietääkään, pelkkä todennäköisyyden summittainen arviointi voi antaa sen verran jo suuntaa että tuotekehitys ja yleensä kasvatustapojen kehitys viljelyn alueella antaa verrattoman edun siihen nähden että kasvatustapahtuisi 5-7 vuosisataa sitten tiedetyillä tai tunnetuilla menetelmillä. Sellainen luulo että ennen oli kaikki paremmin on yksinkertaisesti väärä ja sekin on väärä luulo että luomua voi loputtomiin kasvattaa tuottavasti. Suurin virheluulo on se että luomua voisi tuottaa suuressa mittakaavassa saati sellaisessa että maapallon väestöt siirtyisivät kaikki yhdessä luomuun. Luomu on pienen eliitin hiekkalaatikkoleikkiä. Kyllä se on todennäköisimmin niin että esimerkiksi geenimanipuloidussa on se mahdollisuus jos nyt meinataan laajentaa kasvisruoan käyttöä ravinnossa roimasti maapallolla.

KETÄSONSEURATTUPARITUHATTAVUOTTA (NIMIMERKKI) 9.2.2014 20:31

Arvoisa Nimimerkki SUOMALAINEN44! Kysytte, ”mikäs sitä seeleniä on maasta häivyttänyt”. Kirjoituksessa totesin sen tosiasian, että Suomi on (eräiden Kiinan alueiden ohella) maailman seleeniköyhintä aluetta. Maaperässämme ei ole käytännöllisesti katsoen ollenkaan seeleniä – syynä siihen on tietysti maapallon ikaikainen geologia. Se on tosiasia, joka on vaaraksi meidän suomalaisten kansanterveydelle, kuten tutkijat ja uudet ruokasuosituksemme osaavat varoittaa. Mutta se ”kemian pelko...”

Enemmän tästäkin asiasta löytyy luennoistani (mm. <http://geenit.fi/HivenRappSair.pdf> ja <http://geenit.fi/SeleeniLuomu.pdf>) ja muista asiaa koskevista viitteistä/linkeistä käsikirjoituksessani (<http://geenit.fi/LY050214v.pdf>). JT, ihan itse

Kannattaa vilasta:

www.bioturva.org

www.lobbywatch.org -sivu auttaa toimittajia, järjestöjä, tutkijoita ym. pääsemään väärän tiedon levittäjien jäljille. Sivulta löytyy kattava luettelo lobbaajista, PR-firmita, peitejärjestöistä, poliittisista verkostoista, teollisuuden kanssa veljeilevistä tutkijoista ja ”asiantuntijoista” keskinäisine kytköksineen.

www.gmwatch.org valottaa monenkirjavaa PR-touhua, jolla muuntogeenisiä (gm-) ruokia markkinoidaan. GM Watchin työstä on poikunut viljalta juttuja maailman lehdistöön. Se paljastaa yritysten peiteryhmiä.

KANNATTAA VILASTA (NIMIMERKKI), 9.2.2014 21:18

Arvoisa palkinnonsaaja KANNATTAA VILASTA! Onnittelut vuoden 2013 Huuhaa-palkinnosta, jonka järjestöne voitti! (<http://geenit.fi/Huuhaa2013.pdf> ja <http://www.skepsis.fi/Toiminta/HuuhaajaSokratespalkinnot/Huuhaapalkinto2013>). Viime vuosituhanelta asti olette julistaneet vahvaa uskoanne, että lisää

kasvilajikkeita ei tarvita yhtään mihinkään. Sitä ”aateväki” on maailman yliopistojen ja tutkimuslaitosten kymmenille tuhansille kasvibiologeille auliisti opettanut sekä mediassa että tutkimuslaitosten koeviljelmillä ”yön pimeydessä”. Varsinkaan sitä ei sovi tehdä miljardeja kertoja tarkemmin ja tuhansia kertoja puhtaammin, kuten nyt osaamme tehdä – kasvien uusimmalla täsmämuuntelulla. Nämä biologit ja luonnon tutkijat, joukossa kymmenittäin nobelisteja, ovat vilpittömiä totuuden etsijöitä, eivät kapitalistien kätyreitä, kuten kampanjoitte. (<http://geenit.fi/Nic08Laht.pdf>)

**Kuka on Vilanen ja miksi kannatat häntä?
RISTINSÄ KULLAKIN (NIMIMERKKI), 9.2.2014 21:26**

Haha, olipa todella "puolueeton" juttu. Kasvijalostuksen lobbarilla on tietenkin oikeus mielipiteeseensä, uskontonsa kullakin. Mutta tieteen sabotoinnista ja taikauskosta puhuminen on kyllä jo hieman huvittavaa.

PIM! (NIMIMERKKI), 9.2.2014 23:13

Arvoisa nimimerkki PIM! Puhun kyllä mielelläni sivistyksestä ja tieteestä – ”lobbaan” niitä eli tiedotan tieteen kehityksestä, kuten me tutkijat teemme. Kasvinjalostus alkoi 11 000 vuotta sitten, kuten jalostuksen luennoissa kaikkialla maailmassa osataan opettaa (<http://geenit.fi/Klubi51.pdf>). Ja teki mahdolliseksi koko nykyaikaisen kulttuurin kehittymisen. Kivikaudelle on toki tie yhä vapaa, ja muutama halukaskin siitä aina kirjoittelee – kulttuurin luomissa välineissä: tv, radio, lehdistö, kännyt jne...

Huvinsa kullakin...? Yksin Suomessa on 333 tohtoria vedonnut päättäjiin tieteen puolesta ja geenimuuntelun syrjintää vastaan (<http://geenit.fi/RinnakkaiseloTurvattava.pdf>). Puolet biotutkijoiden kenttäkokeista Euroopassa on jo vuosikymmenen ajan tärvelty yön pimeydessä; kehtaisinko nimittää sabotaasiksi. Sitä on myös kampanjajärjestöjen (mm. Greenpeace, Maan ystävät, antroposofit, joogalentäjät, ja luontaisbisnes) jo 15 vuotta massamedioissa levittämä uuden biologian mustamaalaus ja tieteen vääristely. (<http://www.marklynas.org/2013/01/lecture-to-oxford-farming-conference-3-january-2013/>)

Oikeaa tietoa tieteestä saisi milloin tahansa tuhansien biologian tutkijoiden kansainvälisistä tiedekongresseista, joita pidetään joka vuosi kymmeniä eri puolilla maailmaa. Siellä tutkijat käyvät – ja puhuvat paljon, kiertelemättä, kaikista merkittävistä tieteen asioista.

Kehityksen kelkasta putoavalla Euroopalla ei ole varaa menettää enää uusia, toisen sukupolven huipputarkoilla muuntelumenetelmillä parannettuja, ympäristölle ja ihmisille tärkeitä kasvilajikkeita. Niin hälyttää Euroopan kansallisten tiedeakatemioiden neuvosto, kymmeniätuhansia eturivin tutkijoita yhdistävä, maanosamme arvostetuin tiedejärjestö uusimmassa tiederaportissaan.

(http://www.easac.eu/fileadmin/Reports/Planting_the_Future/EASAC_Planting_the_Future_LAY_SUMMARY.pdf) Ei aivan naurata? JT, ihan itse

"I think human consciousness is a tragic misstep in evolution. We became too self-aware. Nature created an aspect of nature separate from itself. We are creatures that should not exist by natural law... . We are things that labor under the illusion of having a self. A secretion of sensory experience and feeling programmed with total assurance that we are each somebody. When in fact, everybody is nobody... . I think the honorable thing for our species to do is deny our programming—stop reproducing, walk hand in hand into extinction one last midnight, brothers and sisters, opting out of a raw deal." Takaisin harmoniaan luonnon kanssa tai muuten ihminen ei ansaitse olemassaoloaan.

KESO (NIMIMERKKI) 10.2.2014 09:40

Arvoisa Nimimerkki KESO! Paasilinna kirjoitti joukkoitsemurhasta hauskaasti – ennen kuin Luonto iski, häneenkin, "aikanaan". Ihailemanne "syväekologit" sitä vastoin ovat täysin tosissaan toivoessaan ihmiskunnan kuolemista sukupuuttoon – runollisimmin "vapaaehtoisesti, rinta rinnan marssien olemattomuuteen!" Tätä reseptiä nämä "ihmiskunnan viholliset" tarjoilevat tieteelle ja sivistykselle yhä uudelleen.

Jos Viljelyn vihreän kumouksen sabotointi olisi heiltä 1960-luvulla onnistunut, heidän saldonsa olisi kaunistunut jo lähes miljardilla nälkään ja kärsimyksiin kuolleella köyhällä ihmisellä Aasiassa

(http://www.tiede.fi/artikkeli/jutut/artikkelit/vihrea_vallankumous). Nobelisti, kasvinjalostaja Norman Borlaug sotki kumminkin tuon "puhdasotsaisten" unelman jalostamalla tehokkaasti taudinkestäviä ja satoisia lajikkeita, joiden avulla viljasadot kolminkertaistuivat Aasiassa vähemmässä kuin vuosikymmenessä.

Sama eettinen perusero jakaa meitä tänäänkin – joskin ihmiskunnan ravinto- ja energiatarpeet voidaan nyt turvata, jäljelle jäänyttä luontoa tuhoamatta, ainoastaan hyödyntämällä vastuullisesti parasta luonnontieteiden osaamista, varsinkin uusinta täsmämuuntelua.

Olen itse palannut takaisin ihmiskunnan linjoille... kasveja voidaan jalostaa paremmiksi; ihmisten kehittymisestä paremmiksi en asettaisi suuria toiveita, "lyhyellä tähtäimellä" (näytöt eivät oikein vakuuta). JT, ei nimimerkki

Maaseudun Tulevaisuuden Maaseudun Tiede –lehden (4/2013) on taulukko kaikkien viljojen satotasoryhmistä sivulla 14:

http://issuu.com/mttelo/docs/mtiede_4

Siitä näkyy, että tavanomaisessa viljelyssä noin 50 % viljelijöistä saa sadon, joka on vähintään 4000kg/ha ja luomuviljelijöistä vastaavankokoisen sadon saa noin 7 % luomuviljelijöistä. Ja kahdessa ylimmässä satoluokassa ei ole luomuviljelijöitä ollenkaan. Sen sijaan tavanomaisia viljelijöitä niissä on noin 24 %.

Siis vaikka tumpulat (nuo 93 %) luomuviljelijät pudotetaan pois laskelmista niin luomu pärjää yhä kehnosti.

LUOMUTON (NIMIMERKKI) 11.2.2014 17:58

Kyllä luomuruoan terveellisyydestäkin löytyy tutkimustuloksia! Luomuruoan käyttö vähentää altistusta torjunta-aine jäämille ja antibioottiresistenteille bakteereille selviää laajasta tutkimuskoosteesta (Smith-Spangler et al. 2012 Are organic food safer or healthier than conventional alternatives? A systematic review. Annals of Internal Medicine.

Useiden mm. suomalaisten tutkimusten mukaan luomumaito on sisältänyt johdonmukaisesti enemmän C18:3n-3 (alfalinoleenihappoa) kuin tavanomaisesti tuotettu maito. Luomuruokinnalla on mahdollista tuottaa pehmeämpää rasvaa. Se karvainen maku niin luomu kuin tavanomaiseenkin porkkanaan tulee väärästä ja liian pitkästä säilytyksestä eli yleensä jo ruokaketjussa tuottajalta kaupan hyllylle. Tuottajan varastoporkkana maistuu hyvältä ja makealta mutta muovipussiporkkana kaupan hyllystä eipä enää maistukaan hyvälle.

Oleellisinta luomussa on kuitenkin eläinten hyvinvointi, peltojen hyvä kasvukunto, ympäristöarvot ja monimuotoisuus sekä ravinteiden kierrätys. Tavanomainen tuotanto on onneksi ottanut paljon oppia luomusta!

PROLUOMU (NIMIMERKKI) 10.2.2014 17:33

Arvoisa Nimimerkki PROLUOMU! Kyllähän luomusta löytyy aika paljon noita ”tutkimuksia” – valitettavasti niistä valtaosa on tieteellisesti hyvinkin heppoista tasoa. Se ei ole ihme, sillä kyse on usein ollut lähinnä markkinoinnin tai ”aatteen” edistämistä tavoittelevista töistä. Niitä käytetäänkin sitten estottomasti avuksi monenmoisissa markkinoiden myyntipuheissa.

Opin itse ymmärtämään tämän vasta käytyäni kriittisesti läpi monia mediassa aikanaan suuresti suosittuja ”luomu” tutkimuksia. Monet niistä eivät täyttäneet edes alkeellisimpia tieteen vaatimuksia.

Usein ei tieteellisestä koejärjestelystä ole puhuttakaan: kokeita ei ole osattu suunnitella niin, että niiden tuloksista voitaisiin päätellä yhtään mitään (tulipa tulokseksi mitä tahansa). Tieteellisissä tutkimuksissa elintärkeät vertailuaineistot,

riittävät kontrollit, usein puuttuvat, jolloin todellisia syysuhteita ei voi (kukaan) saada selville. Ja – yllätyksenä biologista tilastotiedettä opettavalle tutkijalle – edes tilastollista merkitsevyyttä ei useinkaan vaadita, vaan toiveiden mukaisia asioita ”nähdään selvästi” tuloksista, ja mitä ”reippaimpia” väitteitä heitellään sitten muka koetuloksina – ja aivan irrallisia ”päätelmiä” kehitellään ilman mitään näyttöä ’tulosten tarkastelussa’ (eli julkaisun ns. diskussio-osiossa).

Hauskimpiin kokemuksiini kuuluivat muka terveelliset luomun ”aspiiriinivihannekset”, joiden lumoihin moni julkimo ehti Satu Hassin seuraksi hurahtaa – selvitin tuon hömpän anatomiaa Hyvän Terveyden artikkelissa 2002 (<http://geenit.fi/HTkar902s.pdf>).

Luonnontieteissä ei nyt yksinkertaisesti vain voi olla olemassa kahta eri tiedekäsitystä – ”koulutiede” tai ”tavanomainen” tiede *versus* jonkinlainen ”luomutiede”. Siksi suuri osa luomututkimuksista ei yksinkertaisesti läpäise laatusuulaa, kun (harvakseltaan) tehdään suuritöisiä, kriittisiä tutkimuskatsauksia tuhansista tärkeimmistä alan tutkimuksista maailmassa.

Kansanterveyslaitoksen kriittinen tutkimus selvitys 2003 (<http://urn.fi/URN:NBN:fi-fe201204193314>) oli aikanaan maailman laajin, ja sitä laativassa selvitysryhmässä olivat toki myös Suomen ”luomu” tutkijat hyvin edustettuina. Ehkä siitäkin syystä selvityksen päätelmät jäivät turhankin varovaisiksi: todettiin vain se selvä tulos, että luomuruoka ei tuo terveysetuja – sen ehkä suuriakin haittoja kansanterveydelle ei sitä vastoin lähdetty analysoida pidemmälle (vrt. esim. <http://geenit.fi/VahVihLuomu.pdf>).

Kaiken lisäksi monissa ravintosektorin tutkimuksissa yleensäkin (ei vain luomussa) on tuota ”surkean laadun” vikaa – enimmäkseen niistäkään eivät läpäise ankaraa suulaa, kun tiedeyhteisö selvittää tieteen tilannetta terveydelle tärkeissä kysymyksissä. JT, ihan itse

On hienoa, että Jussi Tammissola itse seuraa kommentteja ja vastaa niihin, mutta koko kommenttiketju lukemalla on helppo huomata, kuinka Tammissola vastaa vain heikoimmin perusteltuun kritiikkiin, tai vastauksessaan sivuuttaa kritiikin ja vastaa aiheen vierestä. Ketjussa on esitetty painavaa kritiikkiä Tammissolan mielipiteitä ja kirjoituksen asiasisältöä kohtaan, ja oikaistu Tammissolan harhaluuloja luomuviljelystä. Näihin hän ei kommentoi. Lopputulos: syntyy vaikutelma, että Tammissola ei itsekään usko puheisiinsa, vaan tunnistaa ja tunnustaa kritiikin ja väistelee ja vähättelee sitä oman etunsa vuoksi. Haiskahtaa epärehellisyydeltä, ehkä maksettuja mielipiteitä? Muistakaamme, että maailmassa on jättimäisiä suuryhtiöitä, joiden edun mukaista on, että Tammissolan kaltaiset ”asiantuntijat” suoltavat medialle mielipiteitään. Sen sijaan ei ole mitään rahakasta tahoja, joka voisi

hyötyä GMO-kritiikistä ja tehotuotannon kritiikistä, tämä kritiikki on lähtöisin ihmisten vilpittömästä epäilystä ja huolesta. Kumpaan luotat?
SKEPTIKKO (NIMIMERKKI) 11.2.2014 16:57

Hei, Arvoisat keskustelijat!

Mukavaa, että luomu herätti kiinnostusta, vaikka lyhyeen lehtijuttuun en kovin paljoa saanut mahtumaan. Tiedonjanoisia varten tein siksi kirjoituksesta viittein ja linkein varustetun version: 83 viitettä, joista pääsee kunnolla sisään myös tiedetaustoihin (<http://geenit.fi/LY050214v.pdf>).

Siellä on luonnontieteiden vastauksia moniin tässäkin keskustelussa esille nousseihin kysymyksiin. Tutkijoiden aika on kuitenkin kortilla – heillä on vastuu luonnon salaisuuksien selvittämisestä, ja valistustoiminta voi olla vain rakas harrastus. Itse saatoin valitettavasti osallistua vain Vantaan Sanomien keskusteluun, yhtenä päivänä: <http://geenit.fi/NetVS080214.pdf>. Sekin oli tietysti jo luksusta...

Ystävällisin terveisin 14.2.2014 Jussi Tammissola

MMT, FL, kasvinjalostuksen dosentti, erikoistutkija emeritus

Nimimerkki "Pro Luomu" sanoi:

"Oleellisinta luomussa on kuitenkin eläinten hyvinvointi, peltojen hyvä kasvukunto, ympäristöarvot ja monimuotoisuus sekä ravinteiden kierrätys. Tavanomainen tuotanto on onneksi ottanut paljon oppia luomusta!"

Hyvä kasvukunto?

Jos katsotaan sitä, minkä määrän ruokaa Suomessa luomutuotanto ylipäänsä tuottaa, niin se on pinta-alaa kohti noin kolmannes siitä, mitä tuottaa tavanomainen viljely! Tai jopa vähemmän. Mikä hyvä kasvukunto? Tai mihin sitä siis käytetään, jos se ei kasva eli tuota?

Siitä voi peruskoulun matematiikalla laskea, paljonko luomu luontoa säästää ja suojelee. Ihmiskunta käyttää jo nyt noin kolmanneksen maapallon pinta-alasta itsekkäästi itseään varten.

(Tulee ihan mieleen ajankohtainen vertaus: ne on olympiakisat nyt! Enään ei ole harjottelukausi, luomuväki!)

Pro Luomu antaa (nettisivuillaan) ymmärtää, että asia olisi vain pienen virittelyn takana. Ja nyt tämä ulkomailta tilattu professori Carlo Leifert selvittäisi Luomuinstituutin kanssa tämän pikku ongelman.

Kuka teistä siellä Pro Luomussa uskaltaa lyödä asiasta vetoa?

Minä uskallan. Viiden vuoden jälkeen – projektin kesto aika – asiat ovat aivan ennallaan. Luomusadot Suomessa eivät ole miksiäkään muuttuneet.

Tavanomainen viljely on "maailman sivu" kierrättänyt. Alunperin keinolannoitteitakin kutsuttiin nimellä "apulanta". Niinpä tavanomainen viljely ei ole ikinä ottanut "oppia luomusta".

Luomussa annetaan eläimille vähän enemmän ulkoilutilaa. Mutta yksikään eläin – varsinkaan kun ne eivät ole puheen keinoin hämättävissä – ei nauti tai voi paremmin niille syötetyn luomurehun takia.

HEIKKI JOKIPII (NIMIMERKKI) 11.2.2014 17:52

Selkeästi kirjoittaja ei katsonut dokumenttia siitä miten geenimuunnetuilla elintarvikkeilla tehdään bisnestä esim. USA:ssa ?

Siellä Monsanto jahtaa soijan pienviljelijöitä "patenttirikkomuksilla" koska muuntogeeniset soijathan risteävät väistämättä tavallisten lajikkeiden kanssa, lisäksi firma usuttaa oikeuteen myös soijapapujen kuorimista tarjoavat pienviljelijät koska "kuoriminen yllyttää patentti rikkomuksiin".

Oikeuden mielestä on siis patentti rikkomus jos muuntogeenisen soijan geenejä löytyy naapurin soijasta.

Koko touhun tarkoituksena on luonnollisesti pyrkiä varmistamaan että kaikilla on vain Monsanto soijaa tai sitten et viljele soijaa lainkaan tai peräti koskaan.

Tuosta syystä geenimuunneltuja elintarvikkeita on ehdottomasti vastustettava muut syyt ovat huuhaata ja uskomuksia.

Hyväksynnän jälkeen on vain ajankysymys koska lobbarit ajavat EU:ssa läpi samanlaiset "kasvipatentti" lait kuin jenkeissä.

Intiassa on myös koettu samanlainen skandaali jossa jälleen geenituotanto mukana sillä kertaa niin että ensin annettiin edulliset siemenet ja kunnolla myrkkyyä peltoon ja seuraavalla satokaudelle (yllätys, yllätys) hinattiin siementen hinnat pilviin ...

GEENIMUUNTELUN TODELLISET KASVOT. (NIMIMERKKI)), 11.2.2014 20:01

Arvoisa Nimimerkki TODELLISET KASVOT! Näistähän puhuin jo edellä "REHTORIN" kanssa... Kaikki jalostajien kehittämät kasvilajikkeet on jo kauan suojattu

"tekijänoikeuksin". Katso edeltä, en tuhlaa tilaa selvien asioiden toistamiseen.

Mainitsemäsi tv-"dokumentti" oli hyvinkin vaikuttava kokoelma perättömiä

uskomuksia kasvibiologiasta, ravinnosta, tieteestä ja varsinkin kasvinjalostuksesta.

Vahvasti esillä biologiasta täysin tietämätön ja perättömistä puheistaan tiedeväelle tunnetuksi tullut fyysikko Vandana Shiva, kuinkas muuten.

Niiden tuotannossa ovat erityisesti kunnostautuneet eräät okkultismin liikkeet (ks. suomenkieliset luentoni: <http://geenit.fi/Klubi51.pdf>), samoin kuin mm. Greenpeace, em. Shiva ja Ho-holismi (kuten kasvintuhooja-aktivisti Mark Lynas kertoo luennossaan: <http://www.marklynas.org/2013/01/lecture-to-oxford-farming-conference-3-january-2013/>).

Mutta hiukan silti uudelleen:

Myös kehitysmaiden viljelijät tarvitsevat avukseen parempia kasvilajikkeita (<http://geenit.fi/Nic08Laht.pdf>). Yökköskestävä gm-puuvilla on ollut Intiassa ennen näkemätön menestystarina. Kuudessa vuodessa se lähes kaksinkertaisti puuvillasadon pienviljelijöiden pelloilta. Eikä niiden viljelyyn suinkaan "jaettu" mitään myrkkijä, kuten hulluin huhu näkyy kertovan, vaan kestävä gm-puuvilla päin vastoin selviää viljelyssä paljon vähemmällä myrkkijän käytöllä kuin muut lajikkeet. Puuvillahan on tunnetusti ollut aikaisemmin maailman myrkytetyin viljelykasvi - yökköskestävä puuvilla pudotti myrkkiruiskutukset pelloilla parhaimmillaan murto-osaan ja vaikeissakin oloissa alle puoleen entisestä. Siksi viljelijät haluavat sitä kasvattaa – gm-puuvillaa viljellään jo yli 80 prosentilla Intian puuvillapelloista. Tästä lisää jalostuksen luennoissa: <http://geenit.fi/Vahltssemurhia.pdf> .

"Vandan vandaalien" tihutöistä huolimatta kansainvälisten puuvillalajikkeiden monopoliasema on saatu murretuksi ja Intian yliopistot ovat onnistuneet jalostamaan omia, erityisesti huonojen alueiden köyhimmille viljelijöille sopivia, myös kuivaa kestäviä gm-puuvillalajikkeita. Satotaso ei niillä ole yhtä verraton kuin vaativampien lajikkeiden kasteluviljelmillä saadaan, mutta niiden kylvösiementä myydään hyvin halvalla, joten köyhinkin viljelijä pääsee niistä hyötymään.

Soijasta sen verran perustietoa, että se on pääasiassa itse-pölytteinen kasvilaji, joten ei se suuremmissa määrin itsestään risteidy peltojen välillä. Aina joku viljelijä on kuitenkin yrittänyt "salakuljettaa" sen hyötyminaisuuden naapuripelloilta omaan lajikkeeseensa (esim. käsin risteyttämällä). Samaa "siivellä elämistä" yritetään varsin usein myös tavanomaisilla lajikkeilla, ja oikeusjuttuja on menossa kaikkialla maailmassa – mutta lopulta hyvin vähän (useimmat viljelijät ovat lainkuuliaisia).

Kasvinjalostajan laeissa turvattujen oikeuksien valvominen ei mitenkään liity geenimuunteluun, kuten geenivastustajat yrittävät tietämättömille uskotella. Lajikkeet ovat maailmassa suojattuja joko kasvinjalostajien oikeuksilla (UPOV-sopimus ja sitä koskeva lainsäädäntö) tai patenteilla (osa lajikkeista Amerikassa 1930-luvulta lähtien) – kummassakin tapauksessa viljelijä osallistuu uusien lajikkeiden jalostuskustannuksiin pienellä osuudella.

EU:ssa on jo oma patenttisuojansa, kuten aiemmin kerroin. Sitä ei tarvitse "pelätä" – patenttijärjestelmä on luotu tutkimustiedon vapaan saatavuuden turvaamista varten, ja se lopetti "tiedon pimityksen" ja "mestari–kisälli"-salailun aikakauden maailmassa. Jussi Tammisola, ihan itse

Ai niin, Tammisola tuossa unohti mainita, että juuri kasvinjalostajat ovat aina olleet tieteen eturintamassa selvitellessä kasvien pölytystä ja geenivirtaa kasvista toiseen pellolla ja luonnossa. Omista tutkimuksistanikin suurin osa on ollut juuri tätä populaatio- tai ekologista genetiikkaa.

Esim. väitöskirjassani tutkin ristipölytteisen mesimarjan ekologista genetiikkaa ja pölytysbiologiaa luonnon populaatioissa Suomessa (ja jo gradussani selvitin mesimarjan itsesteriilisuuden genetiikan: sillä toimii 'gametofyyttinen inkompatibiliteetti').

Tutkimuksemme geenivirrasta muuntogeenisen ohran viljelyssä oli aikoinaan maailman tarkin - ja sen tuloksia yrittivät geenivastustajat väärentää satakertaisiksi medialevitystään varten (kuulimme siitä onneksi etukäteen ja saimme moisen "jekun" estetyksi: <http://geenit.fi/SaSa080607.pdf>).

No, ehkä oli siitäkkin kyse, että prosenttilasku meni innokkaimmilta "yli ymmärryksen", kuten voisinkin kenties lievennellä... Geenivirtahan on itsesiitteisellä ohralla hyvin vähäistä, kuten jalostajat ovat mainiosti tienneet jo viimeistään 1930-luvulta asti. JT, ihan itse

Minulle kelpaa kaikki kunnan ruoka joihin varat riittävät.

On hyvä että on tehotuotettua ruokaa, koska jos luomua pitäisi syödä niin nälkään kuolisi jo hinnan puolesta.

Koska olen työelämästä syrjäytynyt niin vaaraa on vain lihattomiin leikkeisiin ja tehotutettuihin pakasteisiin ja parina päivänä kuussa saa herkutella hollantilaisilla teho tomaateilla, kun kotimaiset maksaa enemmän kuin lenkkimakkara.

Järki käteen tässäkin keskustelussa, sillä enemmistö syö mitä rahalla saa ja se 10 % vähemmistö joilla fyrkat riittää syös terveellisesti.

POOR TOM (NIMIMERKKI) 12.2.2014 12:08

Luomun pääasiat

1. Satotaso luomussa jää selvästi vain murto-osaan todella tehokkaasta viljelystä.
2. Niinpä maata sekä muokkaus- ym konetyötä (ja sen myötä tosiasiassa myös polttoaineita) menee luomussa tuotettua satokiloa kohden enemmän kuin tehoviljelyssä, huolimatta päinvastaisista haihatteluista. Tämänhän voi todeta jo tuotteiden hinnoista: sen vuoksihan luomutuotteista pitäisi parempi hinta saada.
3. Johtuen kohdasta 1 jää luomumeiningissä vähemmän mahdollisuuksia säilyttää koskemattonta luontoa.

4. Varsinkaan aliravitsemuksesta kärsiviin maihin ei luomuooppeja pidä tyrkyttää, ellei nimenomaan haluta karsia väestöä! Kokemus sanoo, että väkilannoitteiden tullessa lähtee nälkä.
5. EU:n talouden kannalta on hyvä tietää, että tukea, laskettuna satokiloa kohden, tarvitaan luomussa moninkertaisesti (ainakin tuplasti) verrattuna tavanomaiseen, puhumattakaan tehoviljelystä.
6. Ympäristölle aiheutuu luomusta enemmän haittaa kuin muusta viljelystä (johtuen mm. kohdasta 1).
7. Luomutuotteiden myyntimäärät (sinänsä pienet) selittyvät salamyynnillä (pakkausmerkintä niin pieni), pakkomyynnillä (sekoitetaan tavanomaisen raaka-aineen sekaan), kaupan hyllylle pilaantumisella sekä valheellisilla merkinnöillä (kilohinnan sijaan ilmoitetaan isosti pakkauksen hinta (esim 400 g tomaattirasiat). Ne, jotka tietten tahtoen ostavat luomua, eivät tunne asiaa, vaan ovat valheellisen tiedon varassa.

<http://mattipekkarinen.net>

MATTI PEKKARINEN (NIMIMERKKI) 13.2.2014 07:43

Biodynaamisilla viljelytiloilla käyneenä voin sanoa, että hyvin homma toimii. Tiedeuskovaisia tosin on vaikea käännättää asiassa.

KESO (NIMIMERKKI) 13.2.2014 11:57

Hei, Nimimerkki KESO!

Biodynamiikka on okkultismia: antroposofia-uskonnon maatalousoppi, joka perustuu luonnontieteiden vastaisiin kuvitelmiin, muun muassa tähdistä ennustamiseen (ks. luennoistani: <http://geenit.fi/Antroposofia.pdf> ; sekä <http://geenit.fi/TS060313.pdf>). Kokemukseni ”biodynaamisten” perunoiden suurkäyttäjänä, ollessani vielä ”märkäkorvainen” biologi 1980-luvulla, auttoivat minua terveemmälle, tieteen tielle – kiitos siitä! Kun kerroin kokemuksistani Turun Sanomissa (<http://geenit.fi/TS110603.pdf>), innostui biodynaaminen väki vaatimaan noin jäykkäniskaisen tutkijan erottamista virastaan (silloinkin turhaan). Jussi Tammisola, ihan itse

Oikein luomutuotteita kun syö, niin saa kyllä elimistöönsä kolibakteerit. Onpa sitten vaarana hepatiitti sairaukset. Miettikäpä, mistä kumpikin sairaus alkaa. En missään tapauksessa suostuisi syömään mitään luomutuotetta, missään muodossa, mistään hinnasta, kun sen tietää, missä kasvatettu. Osa kasvatetaan suoraan liian tuoreessa paskassa ja osa sitten normaalisti ja myydään luomuna, vaikka eivät olekaan todellisuudessa luomua, rahastetaan vain. Ja millaisissa olosuhteissa eläimet ovat ja kärsivät puutostauteja, sääliksi käy. Vihdoinkin joku kirjoitti asiaa, jota olemme pitkään miettineet, kun kukaan ei puutu tähän luomu villitykseen.

MAALTA KOTOISIN (NIMIMERKKI) 14.2.2014 13:51

LUOMUN TERVEYSVAIKUTUKSIA: ks <http://mattipekkarinen.net/luomtervvaik.htm>

MATTI PEKKARINEN (NIMIMERKKI) 14.2.2014 16:03